

Haapajärven Pesä-Kiilat ry

Turvallisuussuunnitelma

Päivitetty 9.12.2021

Jaana Ojaniemi
Pesä-Kiilat vpj

Ilkka Myllylä
Turvallisuusvastaava

1. Turvallisuuksuunnitelman tavoite

Tämä turvallisuussuunnitelma käsittää koko Haapajärven Pesä-Kiilat ry:n (HP-K) toiminnan. Suunnitelman päätavoitteena on tapahtuneen häiriön tai onnettomuuden jälkeen mahdollisimman nopeasti ja hallitusti saavuttaa tilanne, jossa HP-K:n toiminta jatkuu normaalilla tavalla samassa laajuudessa kuin ennen tapahtumaa.

Tällä suunnitelmalla HP-K pyrkii sekä ennalta ehkäisemään ei-toivottuja tapahtumia että niiden sattuessa hallitusti ja nopeasti selvittämään ne. Tässä onnistuminen edellyttää HP-K:ta monella tavalla ennakkoon varautumista, koulutusta, harjoituksia sekä tämän suunnitelman jatkuvaa ajan tasalla pitämistä. Tärkeää on oikea suhtautuminen seurassa vaaratilanteiden tunnistamiseen ja ennaltaehkäisyyn, jotta niiltä vältyttäisiin.

Jos tällainen epätoivottu vaaratilanne syntyy, antaa tämä suunnitelma ohjeita HP-K:n henkilöille toiminnasta eri tilanteissa. Suunnitelma kuitenkin on vain apuväline ja tuki, tärkeintä on säilyttää maltti ja käyttää ns. maalaisjärkeä.

Kun jotain on sattunut ja tilanteesta selvitty, on tapahtuneen jälkihoito tärkeää. Tämä pitää sisällään tilanteesta raportoinnin eri tahoille, tilanteesta ”oppimisen” sekä tämän suunnitelman päivittämisen saatujen kokemusten perusteella.

Tämä turvallisuussuunnitelma on hyväksytty HP-K:n johtokunnan kokouksessa 22.02.2022 ja se astuu voimaan välittömästi.

Suunnitelma päivitetty turvallisuuspäällikkö Ilkka Myllylän ja Jaana Ojaniemen toimesta 9.12.2021 ja johtokunnan toimesta 22.02.2022

2 Turvallisuusorganisaatio

2.1 Johtokunta

HP-K:n johtokunta vastaa siitä, että seuralla on turvallisuussuunnitelma. Johtokunta määrittää seuralle hyväksyttävän turvallisuustason sekä hyväksyy turvallisuussuunnitelman. Suunnitelma päivitetään tarpeen mukaan tai vähintään kerran vuodessa. Tällä varmistetaan, että suunnitelma vastaa HP-K:n nykyistä toimintaa ja sen laajuutta. Tiedot harjoitus- ja pelipaikoista tulee päivittää aina kun niissä tapahtuu muutoksia.

Johtokunta tarkistaa ja hyväksyy vuosittain vakuutustason sekä vakuutuksen sisällön. Tällä pyritään varmistamaan, että turvallisuustapahtuman mahdolliset taloudelliset seuraamukset pysyvät hyväksyttävällä tasolla.

2.2 Pesä-Kiilojen turvallisuusvastaava

HP-K:n käytännön turvallisuustyöstä vastaa johtokunnan nimeämä turvallisuusvastaava. Turvallisuusvastaavan keskeisin työ on turvallisuussuunnitelman ajan tasalla pitäminen sekä huolehtiminen, että HP-K:n toiminnassa noudatetaan mahdollisuuksien mukaan suunnitelmassa olevia ohjeita.

Turvallisuusvastaavan ”alaisuudessa” toimivat HP-K:n järjestyksenvalvojat. Järjestyksenvalvojia (seuran toimihenkilöt) tulee olla seuran virallisissa tapahtumissa yksi tai useampi

(johtokunta/viranomaiset päättävät lukumäärän). Heillä tulee olla yhtenäinen asu (esim. heijastinliivi) josta heidät voi tunnistaa seuran toimihenkilöiksi. HP-K vastaa järjestyksenvalvojen kouluttamisesta (tarvittaessa yhdessä turvallisuusviranomaisten kanssa).

HP-K:n turvallisuusvastaava vastaa yhteistyöstä paikallisten viranomaisten kanssa (poliisi, pelastuslaitos yms.). Tähän kuuluu esim. seuran virallisista tapahtumista ilmoittaminen viranomaisille sekä mahdollinen raportointi tapahtuneesta.

Kenttien ja liikuntasalien turvallisuudesta ja kunnosta vastaa ko. tilan omistaja, vuokralainen tai vastaava taho. Seuran toimihenkilöiden tulee kuitenkin oman joukkueen turvallisuuden takaamiseksi aina varmistaa kyseiset tilat. Tarvittaessa on tilojen omistajalle tai haltijalle huomautettava epäkohdista. Tarkastettavia kohteita ovat esim. varauskäytävät ja alkusammutustarvikkeiden olemassaolo. Seuralla ei ole vastuuta kentistä ja liikuntasaleista muuten kuin että ko. tila tulee jättää seuraavalle käyttäjälle siistissä kunnossa.

2.3 Joukkueen turvallisuusvastaava

Jokaisella HP-K:n joukkueella tulee olla nimettynä turvallisuusvastaava. Joukkueen turvallisuusvastaava vastaa, että joukkueen toiminta on turvallista ja että joukkue noudattaa HP-K:n turvallisuussuunnitelmaa. Jos joukkueella ei ole erikseen nimettyä turvallisuusvastaavaa, vastaa valmentaja / joukkueenjohtaja joukkueen ja pelaajien turvallisuudesta. Tämä on yleisin tapa Pesä-Kiiloissa. Varsinkin nuorimmissa ikäryhmissä tämä on jopa suositeltava vaihtoehto, koska oma valmentaja / joukkueenjohtaja on sama tuttu henkilö, joka muutenkin opastaa pelaajia.

Joukkueen turvallisuusvastaava vastaa joukkueen ensiapulaukusta ja mielellään ensiavusta sekä vastaa joukkueen peli- ja harjoituspaikkojen turvallisuuden tarkistamisesta. Hän myös kouluttaa joukkuetta turvallisuusasioissa. Joukkueen turvallisuusvastaavan tehtäviin kuuluu myös pelimatkojen turvallisuuden tarkistaminen.

Peliturvallisuudesta vastaa ensisijaisesti ottelun tuomari.

2.4 Turvallisuussuunnitelman sisältö

Tämä turvallisuussuunnitelma käsittää HP-K:n toiminnan seuraavasti:

2.4.1 Pelaajat (HP-K:n omat pelaajat ja vierasjoukkue)

Tavoitteena on turvallisuuden varmistaminen kaikille pelaajille. Kotiotteluissa on tärkeää ylläpitää turvallista ympäristöä, koska vierasjoukkue ei tunne pelialuetta ja mahdollisia uhkatekijöitä.

2.4.2 Ottelun toimihenkilöt, tuomarit, kirjurit yms.

Ks. 2.4.1

2.4.3 Katsojat

Katsojat tulevat pesäpallopeliin katsomaan peliä ja viihtymään. On tärkeää, että katsojille jää positiivinen kuva tapahtumasta. Seuran tulee tehdä töitä tämän positiivisen mielikuvan saavuttamiseksi ja vahvistamiseksi. Tämän takia yleinen järjestys pelikentällä ja sen lähiympäristössä on tärkeää.

2.4.4 Ympäristö:

harjoituspaikka, pelikenttä ja niiden lähiympäristö (rakennukset, autot yms.)

Mikäli tapahtuu häiriö tai onnettomuus, tulee meidän pyrkiä estämään tai rajaamaan lähiympäristölle aiheutuvat vahingot.

2.4.5 Pesä-Kiilojen brändi ja maine

Kun hoidamme epätoivotut tilanteet mallikkaasti, niin vahvistamme samalla ympäristön mielikuvaa seuramme toiminnasta sekä pesäpallosta lajina.

3 Mahdolliset uhat

Tämä suunnitelma käsittää mahdollisimmat uhat, niihin varautumisen, hoidon sekä paluun normaaliin toimintaan.

3.1 Häiriköinti

Häiriköinti voi olla tapahtuma, jossa yksi tai useampi henkilö tulee häiritsemään peliä / harjoitusta ilman, että ihmisten turvallisuus on uhattuna.

Ensisijaisesti pyritään rauhoittamaan tilanne ja saamaan häiriköivät tahot poistumaan tapahtumasta. Tämä tehdään rauhoittamalla ja puhumalla häiriköivälle henkilölle. Mikäli tämä ei auta, kutsutaan paikalle poliisi.

Seuran toimihenkilöiden käyttämä väkivalta tällaisessa tilanteessa ei ole hyväksyttävää (paitsi itsepuolustukseksi) eikä se toimi hyvänä esimerkkinä lapsille ja nuorille.

3.2 Turvallisuusuhka

Turvallisuusuhka on vakavampi häiriö, jossa ihmisen fyysinen turvallisuus on jollakin tavalla uhattuna. Tällaisia uhkia voivat olla esim. vakava häiriköinti, tulipalo, kaas- ja myrkkyyvaaratilanteet. Näitä aineita saatetaan käyttää esim. tilojen korjausten yhteydessä.

Tällaisessa tilanteessa varmista aina ensin ihmisten turvallisuus esim. evakuoimalla ihmiset ko. kentän (liikuntasalin) omalle kerääntymispaikalle (ks. luku 6). Kun ihmiset ovat turvassa ja apu hälytetty, pyri poistamaan, mikäli mahdollista, uhkatekijä ja / tai minimoimaan mahdollinen vahinko.

Toimenpiteet turvallisuusuhan sattuessa

Tee nopeasti tilannearvio

- mitä on tapahtunut/tapahtumassa
- tarkista loukkaantuneet (ks. 3,4 loukkaantuneiden hoito)
- hälytä apua, yleinen hätänumero 112.
- käynnistä mahdollinen evakuointi
- ole rauhallinen ja esiinny selkeästi ja määrätietoisesti (korota ääntäsi)
- jos epäilet kaasuvaaraa, varo liekkiä ja kipinää, joka voi sytyttää kaasun

3.2.1 Tulipalo, vesi yms.

Sisätiloissa voi syttyä tulipalo, vesivahinko tai muu vastaava, joka voi vaarantaa ihmisen turvallisuuden sekä vahingoittaa rakennusta, kulkuneuvoja yms. Ennen tilaisuuden alkua varmista, että poistuminen on turvallista, eikä kentällä / salilla ole takalukittuja ovia tai portteja. Varmista, että alkusammutuskalusto ja ensiapuvälineet ovat paikoillaan ja huollettuja. Mikäli tilaisuudessa käytetään myyntikojussa nestekaasua, pitää paikallisen pelastusviranomaisen kanssa sopia käytännön järjestelyistä.

Toimenpiteen tulipalon sattuessa

- ole rauhallinen
- yritä sammuttaa palo alkusammuttimella, sammutuspeitteellä, tukahduttamalla tai vedellä
- hälytä pelastuslaitos, yleinen hätänumero 112
- varmistu, ettei paloalueelle ole jäänyt ihmisiä
- sulje ovet ja ikkunat palokohteen läheisyydessä (sulje ilmastointi mikäli mahdollista)
- poistu tiloista tai kentältä
- ilmoita / varoita lähiympäristöä palosta
- opasta pelastuslaitos paikalle

Evakuoinnin ja vahingon torjumisen osalta ks. 3.1

3.2.2 Muu turvallisuusuhka

Jos kyseessä on seuran tapahtumaan kohdistuva uhkaus (esim. pommiuhka), on tila jossa tapahtuma järjestetään heti evakuoitava ja viranomaiset hälytettävä paikalle.

- yritä selvittää milloin ja missä pommi räjähtää ja millainen se on
- evakuoiki kenttä / sali
- ilmoita poliisille puh. 112

3.3 Liikenne

Matkat peleihin sekä joukkueena yhdessä että yksittäisen pelaajan matkat harjoitukseen tai peliin ovat myös turvallisuusriski. Tällainen voi olla esim. liikenneonnettomuus. Älä päästä nuorempia pelaajia yksin kotimatkalle, vaan varmista, että heillä on joku vanhempi mukana. Älä ota kyytiin enemmän ihmisiä tai tavaraa kuin mitä autoon on sallittu ottaa, jotta autoileminen olisi turvallista.

Pyri aina varmistamaan, että kuljettaja ja ajoneuvo ovat ajokunnossa. Mikäli mahdollista, suunnittele ajoreitti ja aikataulu niin, että vältät esim. tietyöt, aamu-, iltapäivä- ja viikonloppuruuhkat. Muista huoltaa ajoneuvo ja matkustajat säännöllisin väliajoin.

3.4 Tapahtumat ja sairaudet

Sairauksia voi tulla harjoitus- tai pelitilanteessa (ruhje, luunmurtuma, auringonpistos, nestevaje yms.) Tällöin kyseessä on yksittäisen henkilön loukkaantuminen tai sairastuminen. Seuralla on talkoiden työtaturmia varten ns. talkootyövakuutus.

Varmista, että joukkueella on aina mukana ensiapulaukku. Ensiapulaukun vähimmäisisältö on kylmäpussi, haavanpuhdistusainetta sekä haavan sidontavälineet / laastaria. Ne vahingot, joita ei näillä varusteilla pystytä hoitamaan, vaativat terveysasemalla / lääkärillä käyntiä. On toivottavaa, että jokaisessa joukkueessa on ainakin yksi ensiapukurssin suorittanut henkilö.

Valmentajan / joukkueenjohtajan on syytä tietää pelaajien voimakkaista allergioista ja muista sairauksista, jotka voivat aiheuttaa oireita tai ongelmia pelimatkoilla (kuten diabetes, keliakia astma).

Pelimatkoilla, turnauksissa tai leireillä voi samanaikaisesti sairastua useampi henkilö esim. taudin tarttumista muihin. Ota yhteys turnauksen lääkintäpalveluun ja pyydä ohjeita. Erityisesti leireillä on yleinen siisteys tärkeää. Varmista mm., että pelaajat pesevät kätensä riittävän usein ja että jokainen huolehtii omasta juomapullostaan.

Pesäpalloa pelataan kesäisin ja usein paikoilla, joissa lämpötila saattaa nousta hyvinkin korkeaksi. Varmista tällöin, että jokainen pelaaja juo riittävän paljon nestettä päivän aikana, mieluummin vettä kuin virvoitusjuomia tai mehua. Vetää pitää juoda säännöllisesti, sillä jos jano yllättää, ollaan jo myöhässä.

Toiminta tapaturman tai sairaskohtauksen sattuessa

- tee nopeasti tilannearvio
- selvitä mitä on tapahtunut
- onko potilas tajuissaan ja hereillä
- hengittäkö potilas, toimiiko sydän. Elvytys pitää aloittaa välittömästi, apua hälytetään vasta seuraavaksi tai joku muu tekee sen.
- käynnistä potilaan ensiapu (pienet vammat voit hoitaa itse paikan päällä)
- hälytä apua
- käytä joukkueen / auton ensiapulaukkuja tai tapahtumapaikan ensiapukaappia
- pyydä apua ensiaputaitoisilta

4 Turvallisuusjärjestys

Mikäli sattuu onnettomuus tai muu tilanne, jossa joudutaan turvautumaan turvallisuus-suunnitelmaan on Pesä-Kiiloissa sovittu seuraavasta hoito / toimenpidejärjestyksestä.

Ensin varmistetaan aina ihmisten turvallisuus ja terveys (lapset ensin).

Seuraavaksi varmistetaan tapahtumapaikka ja lähiympäristö (kentät, rakennukset, autot yms.). Tähän kuuluu myös mahdollisen ympäristövahingon estäminen tai minimoiminen.

Näin toimien varmistamme myös HP-K:n ja lajin maineen säilyminen hyvänä.

5 Pesä-Kiilojen tapahtumat jossa suunnitelmaa noudatetaan

Seuraavassa esitetään eri tapahtumia, jotka tämä turvallisuussuunnitelma kattaa, sekä Pesä-Kiilojen yleiset turvallisuussäännöt ko. tapahtumissa.

5.1 Pelit

Kun on Pesä-Kiilojen kotipeli, on seuralla vastuu pelin turvallisuudesta. Seurassa on sovittu, että kaikissa kotipeleissä tulee olla vähintään työvuorolistan mukainen määrä järjestyksenvalvoja. Jos kyseessä on ”virallinen” yleisötilaisuus, niin järjestyksenvalvojen lukumäärän määrää kunnan viranomaisen tapahtuman koon mukaan. HP-K on yhteydessä paikallisiin viranomaisiin, joiden kanssa sovitaan järjestyksenvalvojen lukumäärä ja muut turvallisuusjärjestelyt eri tapahtumiin ja eri kentille.

Järjestyksenvalvojen tehtävä on ensisijaisesti vastata yleisön, pelaajien sekä toimitsijoiden turvallisuudesta. Olisi suotavaa, että järjestyksenvalvojat hallitsisivat pesäpallon perusasiat, jolloin he voisivat myös opastaa uusia katsojia pelin tapahtumissa. Tämän takia pyrimme välttämään nimikettä järjestysmies vaan heijastinliiveissä tai vastaavassa lukee HP-K ja logo. Suuremmissa tilaisuuksissa, joissa viranomaiset määräävät järjestyksenvalvojen lukumäärän yms. on järjestyksenvalvoja nimikettä käytettävä ja heidät pitää pystyä tunnistamaan yhtenäisistä ulkoisista tunnusmerkeistä.

Jos Pesä-Kiilojen joukkue pelaa vieraspelin, on kotijoukkueen vastuulla huolehtia turvallisuudesta joukkueen turvallisuusvastaavan ohjeiden mukaisesti. Jos jokin turvallisuusasia mietityttää, tulee valmentajan / joukkueenjohtajan selvittää se kotijoukkueen toimihenkilöiden kanssa.

Suuremmissa turnauksissa on turnausjärjestäjän laatima turvallisuussuunnitelma. Kun HP-K:n joukkue osallistuu turnaukseen tai leirille, tulee joukkueen turvallisuusvastaavan tutustua ko. turvallisuussuunnitelmaan sekä käydä sen ydinkohdat läpi valmentajan / joukkueenjohtajan ja mukana olevien pelaajien ja vanhempien kanssa. Turnauksen turvallisuussuunnitelma ei poista joukkueen omaa, ennakoivaa turvallisuusvastuuta tai huolellisuusvelvollisuutta. Pesä-Kiilojen omia turvallisuussääntöjä sovelletaan mahdollisuuksien mukaan myös vieraspeleissä ja turnauksissa.

5.2 Harjoitukset

Sisäharjoituksissa noudatetaan liikuntasalin omia sääntöjä sis. turvallisuussäännöt. Sisäkauden ensimmäisissä harjoituksissa käydään läpi ko. liikuntasalin varauuskäytävät sekä harjoitellaan poistumista ko. tilasta etukäteen sovituille kerääntymispaikalle. Koko HP-K:lla on samat kerääntymispaikat eri tiloissa, jolloin varmistetaan, että jos pelaaja käy toisen joukkueen harjoituksissa, niin kerääntymispaikka on sama.

Ulkoharjoituksiin pätee samat säännöt kuin sisäharjoituksiin. Ulkona on ulkoisia uhkatekijöitä enemmän kuin sisällä, joten valmentajilta vaaditaan parempaa pelisilmää

harjoitustilanteissa. On huomioitava myös keliolosuhteet, etteivät pelaajat turhaan sairastu harjoitusten jälkeen.

5.3 Matkat peleihin

Matkat peleihin / harjoituksiin ovat aina turvallisuusriski. Kun pelaajat tulevat kotikentälle, on reitti ja ympäristö tuttu, jolloin pelaajilla ja heidän vanhemmillaan on vastuu matkasta.

Kun joukkue lähtee matkalle yhdessä, on seuran ja joukkueen tehtävä pyrkiä varmistamaan turvallinen liikkuminen. Pyri aina varmistamaan, että kuljettaja ja ajoneuvo ovat ajokunnossa. Huono ajokeli ja ruuhkat lisäävät onnettomuusriskiä ja pidentävät matka-aikaa, varaa aina riittävästi aikaa matkustamiseen. Muista myös tarkistaa ja huoltaa ajoneuvo ja matkustajat säännöllisin väliajoin. Älä ota kyytiin enemmän ihmisiä tai tavaraa kuin mitä autoon on sallittu ottaa, jotta autoileminen olisi turvallista.

Pesä-Kiilat ei voi taata eikä ottaa vastuuta siitä, ettei mitään satu pelimatalla. Pelaajan vakuutus (vakuuksellinen pelaajalisenssi) kattaa myös matkat harjoituksiin ja otteluihin. Se, mistä HP-K vastaa on, että seura pyrkii turvallisuussuunnitelman mukaisesti ennakoimalla eri uhkia, välttämään ne. Vahingon sattuessa HP-K:n toimihenkilöt tekevät kaikkensa tilanteen selvittämiseksi mahdollisimman nopeasti ja tehokkaasti kohdan 4. mukaisessa järjestyksessä.

5.4 Majoittuminen

Kun joukkue on matkoilla ja yöpyy yhdessä, on turvallinen majoittuminen tärkeää. Kun käytetään yleisiä majoituspalveluita, on niillä vastuu turvallisuudesta. Turnauksissa majoitutaan usein tiloihin, joita ei ole suunniteltu majoittumiseen, esim. kouluissa. Tällöin on syytä muistaa ja varmistaa muutama asia.

Ennen lähtöä turnaukseen joukkue käy pelaajien ja vanhempien kanssa läpi turnaus-tapahtuman kokonaisuudessaan (pelit, matkat, vapaa-aika, majoittuminen, pelisäännöt yms.). Tällä Pesä-Kiilat ja joukkue saa vanhempien hyväksymisen ko. järjestelylle ja valtuudet toimia yhdessä sovitulla tavalla.

Järjestävältä seuralta voi etukäteen kysyä majoitusratkaisusta. Esimerkiksi Helsingissä pelastusviranomaiset ja opetusvirasto käyvät läpi majoituskoulut ja ehdot millä niissä voi yöpyä.

Kun ollaan tiloissa, joita ei ole suunniteltu yöpymiseen, tulee joukkueen ottaa mukaansa oma palovaroin sekä taskulamppu. Majoituspaikalla selvitetään varaueloskäyntien sijainti ja varmistetaan, että jokainen mukanaolija harjoittelee vähintään kerran poistumista niiden kautta.

Muistakaa aina lukita yöpymistilat, kun kaikki poistuvat sieltä.

Noudattamalla samoja käyttäytymissääntöjä kuin kotona ja koulussa vältetään ylimääräisiltä ongelmilta.

5.5 Leirit, turnaukset yms.

Ennen leirille / turnaukseen lähtöä tulee lasten ja vanhempien kirjallisesti sitoutua joukkueen / leirin yhteisiin peli- ja turvallisuussääntöihin.

Kun lähdetään leirille / turnauksiin, niin joukkueenjohtaja / valmentaja laatii listan mukaan otettavista tavaroista (pelivarusteiden lisäksi). Leireille / turnauksiin ei saa ottaa mukaan alkoholia tai muita päihteitä, tulentekovälineitä, teräaseita tai muita tavaroita joilla voi vaarantaa oman tai muiden henkilöiden turvallisuuden (nämä ovat kiellettyjä ja rangaittavaksi säädettyjä jo lainsäädännössä). Mikäli tällaisia kiellettyjä tavaroita löydetään, tulee HP-K:lla olla suunnitelma kuinka tällaisessa tilanteessa toimitaan.

Toimenpiteet tällaisessa tilanteessa voivat olla:

- kiellettyjen aineiden / tavaroiden luovuttaminen joukkueen toimihenkilön säilöön ja varoituksen antaminen ko. henkilölle
- kiellettyjen aineiden / tavaroiden luovuttaminen joukkueen toimihenkilön säilöön ja ko. henkilön passittaminen kotiin
- varmistaa tällöin, että pelaajan huoltaja on kotona
- seuran toimihenkilö saattaa aina pelaajan tällaisessa tilanteessa kotiin
- kiellettyjen aineiden/tavaroiden luovuttaminen viranomaisten haltuun ja asian jättäminen viranomaisten hoidettavaksi
- seuran/joukkueen tulee kantaa vastuunsa ja tukea/auttaa viranomaisia ja omaa pelaajaansa ko. tapauksen selvittämiseksi

Nämä säännöt koskevat kaikkia leirillä/turnauksissa mukana olevia seuran edustajia ja toimihenkilöitä, pelaajia ja vanhempia.

5.6. Muuta

Mikäli seura järjestää pelien yhteydessä oheistapahtumia, on näiden kanssa oltava huolellinen. Kun myydään esim. elintarvikkeita, on tarkistettava tarvitaanko siihen jokin erityinen lupa. Elintarvikkeiden säilytyksessä on oltava huolellinen, jotta ei myydä pilaantunutta ruokaa. Tarjottavan juomaveden ja astioiden puhtaus varmistamalla

5.7. Covid19

Pesä-Kiilat noudattaa aluehallintoviranomaisten ja Haapajärven kaupungin ohjeistuksia tässä asiassa.

6 Kenttien ja liikuntasalien turvallisuus

6.1. Kentät

Kenttien tulee olla sellaisessa kunnossa, että niillä voi turvallisesti harjoitella ja pelata pesäpalloa. HP-K tai kaupunki/kunta vastaa kenttien kunnosta ja huollosta, jolloin vastuu niiden yleisestä turvallisuudesta kuuluu niille. Tapahtuman turvallisuudesta (pelit ja harjoitukset) vastaa HP-K viranomaisten antamien ohjeiden mukaisesti.

Turvallisuusvaatimus koskee sekä pelaajia, toimihenkilöitä että katsojia. Lähellä ei saa olla asioita, jotka vaarantavat pelaajien tai katsojien turvallisuuden (työmaa, maantie, lahoja puita yms.) Jos näitä turvallisuusuhkia ilmenee, on HP-K:n huomautettava tästä kentävastaavalle sekä päätettävä voidaanko peli/harjoitukset viedä turvallisesti läpi.

Muista myös järjestää harjoitukset/peli/muut tapahtumat niin, etteivät ne aiheuta vaaratilannetta lähiympäristön asukkaille tai ympäristölle.

Jokaiselle kentälle on sovittava kerääntymispaikka, jonne keräännytään, mikäli kenttä joudutaan jostain syystä evakuoimaan. Suositeltava paikka on esim. vieressä oleva leikkipuisto tai vastaava, jonka kaikki tietävät (ei lähellä rakennuksia, aidattu alue, ei tie kentän ja kerääntymispaikan välillä).

Poistuminen (kentän evakuoiminen) on harjoiteltava joukkueiden toimesta.

Seuraavassa on esitetty jokaisen HP-K:n käytössä olevat kentät sekä niiden mahdolliset erityisolosuhteet ja kerääntymispaikka.

Kun päätätte kerääntymispaikat, pyrkikää sopimaan samat paikat kuin mitä ko. koululla on tai mitä muut urheiluseurat käyttävät. Kun pelaajat käyvät ko. koulua tai harrastavat muita urheilulajeja, heillä voi olla koko ajan yksi ja sama kerääntymispaikka muistettavanaan.

Yleinen toimintaohje evakuoinnin osalta:

Määräyksen evakuoinnista antaa seuran toimihenkilö, joka on vastuussa ko. tapahtumasta (harjoitukset, peli yms.) tai suuremmissa virallisissa tapahtumissa turvallisuusvastaava tai viranomaiset. Kentältä tai salista voidaan joutua poistumaan tulipalon, pommiuhan, vakavan häiriköinnin tai muun vaaratilanteen takia. Hallitulla ja ripeällä poistumisella ehkäistään tapaturmien ja paniikin synty.

- Selvitä etukäteen lähin poistumistie/varatie (kentät, salit ja majoittuminen turnauksissa)
- Älä käytä hissejä
- Poistu joukkueen kanssa heti lähintä turvallista reittiä käyttäen (älä poistu savuiseen porraskäytävään)
- Siirry ennalta sovittuun kerääntymispisteeseen (kts. lista alla)
- Estä paniikin syntyminen – toimi rauhallisesti (muista oma esimerkki, korota ääntäsi)
- Takaisin saa palata vasta, kun tapahtuman vastuussa oleva henkilö tai viranomainen on antanut siihen luvan.

6.1.1 Ronkaalan pesäpallostadion

- Kentän kerääntymispaikka on kenttä
- Järjestyksenvalvojat ovat suorittaneet järjestyksenvalvojakortin. Järjestyksenvalvojen työryhmät ja työajat liitteen ja otteluohjelman mukaisesti
- HP-K tekee kauden otteluista poliisilaitokselle ilmoituksen ja sopii sen ja muiden pelastusviranomaisten kanssa ennen pesäpallokauden alkua tarpeellisista toimenpiteistä
- Järjestyksenvalvojat saavat kirjalliset toimintaohjeet ja suullisen koulutuksen
- Turvallisuustarkastukset sisään tullessa tehdään sisääntuloportilla
- Poliisi- ja paloautolle sekä ambulanssille on varattu pysäköintipaikat välittömästi sisääntuloportin vierellä. Portin edusta pidetään tyhjänä hälytysajoneuvoja varten.
- Järjestyksenvalvojat ovat ensiapuhenkilöstönä yleisöä varten. Ensiapuvälineet ovat varastoituna kioskiin.
- Liikuntaesteisille ovat (pyörätuolit) oma paikka sisääntuloportin välittömässä läheisyydessä.

- Lehdistölle ja otteluvalvojalle on varattu oma huone yläkatsomossa.
- Tupakointi sallitaan vain siihen varatulla alueella uuden tupakkalain (10/2010) mukaisesti. Katsomoalueet ovat täysin savuttomia.

Haapajärven kaupunki julistautui

1.9.2013 savuttomaksi kaupungiksi, joten tupakointialue siirtyy aitojen ulkopuolelle.

Tämä ilmoitetaan myös kenttäkuulutuksella ja kylteillä.

- Sisäänkäynti on vain ottelulipulla. Vapaakorttilaiset ym. saavat pääsylipun lipunmyyntipisteestä.
- Autojen parkkipaikat ovat stadionin edessä merkatuilla ruuduilla. Polkupyörille on oma parkkipaikka kentän oikealla sivustalla. Sisääntuloportin edusta jätetään tyhjäksi.
- Kriisi- ja uhkatilanteissa annetaan heti hälytys aluehälytyskeskukseen puh. 112.

Yleisöä ohjeistetaan kenttäkuulutuksin ja järjestyksenvalvojien toimesta kunkin katsomoalueella. Alueelta voidaan poistua sisääntuloportin lisäksi rantaportista ja katsomoiden takaa kenttäalueen takaosasta. Hälytysajoneuville ja – henkilöstölle järjestyksenvalvojat pitävät kulkureitin vapaana joko sisääntuloportista tai rantaportista.

- Palosammuttimet (tarkastus 5/_____) ovat yläkatsomon toimitsijahuoneessa, kioskissa ja nakkikioskissa. Vesipisteitä on yläkatsomon tiloissa, alakerran pukuhuoneessa ja toimistossa. Palokunta saa vettä Haapajärvestä.

- Viestiliikenteessä käytetään kännyköitä ja yleisöä tiedotetaan kentän kovaäänisten avulla.

- Yleisö on sijoitettu katsomoihin, jotka on rakennettu niin, että normaalisti pallo ei sinne lennä ja erillisiä suojaverkkoja ei tarvita. **Suojaverkko tarvitaan kuitenkin kotipesän ja katsomon väliin**

- Ykköspesisotteluissa on paikalla tarvittava määrä järjestyksenvalvojia, jotka jakavat valvonta-alueensa siten, että ottelun järjestäminen on turvallista.

6.1.2 Oksava

Kenttä on kaupungin vastuulla

6.1.3 Yläasteen kenttä

Kenttä on kaupungin vastuulla

6.1.4 Koivuhaan kenttä

Kenttä on kaupungin vastuulla

6.1.5. Jalmarin kenttä

Kenttä on kaupungin vastuulla

6.1.6. Muut alakoulujen kentät

Kentät ovat kaupungin vastuulla

6.2 Salit

Harjoitussalien tulee olla sellaisessa kunnossa, että niissä voi turvallisesti harjoitella ja pelata pesäpalloa. Tiloissa ei saa olla asioita, jotka vaarantavat pelaajien turvallisuuden (valaistus, lattian pinta, roskaa, työmaa, telineitä yms.). Joukkueen turvallisuusvastaava/valmentaja/joukkueenjohtaja varmistaa tämän ennen harjoituksen alkamista. Tilojen kunnosta ja siisteydestä vastaa niiden omistaja, jolle on esitettävä

mahdolliset huomautukset.

Kun ollaan sisätiloissa, on tärkeää, että jokainen noudattaa ko. tilan omia turvallisuussääntöjä sekä toimintaohjeita. Joukkueiden on tutustuttava varauloskäynteihin ja harjoiteltava poistumista. Alkusammutusvälineiden sijainti ja kunto on varmistettava. Jokaisella sisäharjoituspaikalla on sovittava kerääntymispaikka, jonne kaikki menevät, jos rakennus joudutaan evakuoimaan.

Kun päätätte kerääntymispaikat, pyrkikää sopimaan samat paikat kuin mitä ko. koululla on tai mitä mahdollisesti muut urheiluseurat käyttävät. Kun pelaajat käyvät ko. koulua tai harjoittelevat muita urheilulajeja muissa seuroissa, on tärkeää, että pelaajalla on koko ajan yksi ja sama kerääntymispaikka muistettavana.

Esim. koulun kerääntymispaikka on leikkipaikka koulun ja urheilukentän välissä. Matkalla kerääntymispaikalle joudutaan ylittämään parkkipaikka, joka onnettomuuden sattuessa saattaa olla täynnä autoja – huomioi tämä evakuoinnin yhteydessä.

7. Yhteystiedot

Tässä on lueteltu eri tahojen yhteystietoja

7.1 Turvallisuusviranomaiset

Yleinen hätänumero 112

Poliisi

Pelastuslaitos

Lähin paloasema

Paikallinen VPK

Kun teet ilmoituksen, muista kertoa:

- 1) Kuka olet (Matti Meikäläinen, HP-K)
  - 2) Mistä soitat (kentän nimi ja osoite)
  - 3) Miksi soitat, mitä on tapahtunut (mahdollisimman tarkkaan)
  - 4) Mitä pyydät, että tehdään
  - 5) Järjestä opastus tapahtumapaikalle
  - 6) Älä sulje puhelinta ennen kuin saat siihen luvan
- 7.2 Myrkytystietokeskus 0800-147111 (09 471 977)

7.3 Haapajärven Pesä-Kiilojen johtokunta

Petri Huhtala, puheenjohtaja 044 048 3019, petri.huhtala@familiar.fi

Jaana Ojaniemi, varapuheenjohtaja 0400-410 824, email. jaana.ojaniemi@haapajarvi.fi

Mirella Huhtala, 044-282 8501, email. mirella_pauliina@hotmail.com

Juha Autio, 0400-542026

Risto Murto, 040-7444932

Jukka-Pekka Hjelm, 0400-681085

Matti Sorola, 040-5547729

Ilkka Myllylä, turvallisuusvastaava, 0400-709 872, email. ilkka.myllyla@kotinet.com

7.5 Joukkueiden valmentaja/joukkueenjohtajat ikäryhmittäin

Johtokunnalla ja turvallisuusvastaavalla tulee olla kaikkien valmentajien ja joukkueenjohtajien yhteystiedot.

7.6 Joukkueiden yhteystiedot

(joukkueen valmentajalla/joukkueenjohtajalla)

Jokaisella valmentajalla/joukkueenjohtajalla tulee olla oman joukkueensa yhteystiedot seuraavasti:

7.6.1 Pelaajat

7.6.2 Vanhemmat

7.7 Harjoitus- ja pelipaikat

Jokaisen harjoitus- ja pelipaikan talonmiehen tai vastaavan yhteystiedot luetellaan tässä:

Ulkokentät

Saliliikuntapaikat

Muut

7.8 Tiedotusvälineet ja yhteistyökumppanit (esim. sponsorit)

Tässä on niiden tiedotusvälineiden, lajijärjestöjen sekä yhteistyökumppaneiden yhteystiedot, joille HP-K mahdollisesti joutuu tiedottamaan:

7.8.1 Kalajokilaakso

Kartanotie 3, PL 7, 84101 Ylivieska, puh. 4110200, fax 420975, sähköposti

toimitus@kalajokilaakso.fi

7.8.2 Kaleva

Lekatie 1, PL 70, 90101 Oulu, puh. (08) 537 7111, sähköposti: kaleva@kaleva.fi

7.8.3 Keskipohjanmaa

PL 45, 67101 Kokkola, puh. (06) 827 2000, sähköposti: toimitus@kpk.fi

7.8.4 Sähköinen media

YLE, MTV, STT

7.8.5 Lajijärjestöt

Suomen Pesäpalloliitto ry

7.8.6 Yhteistyökumppanit

8 Tiedottaminen (turvallisuusasiat)

HP-K:n vastuu turvallisuustiedottamisesta on seuran puheenjohtajalla tai varapuheenjohtajalla erikseen nimeämällä henkilöllä (esim. seuran sihteerillä, tiedotusvastaavalla tai tapauskohtaisesti erikseen nimetyllä henkilöllä).

8.1 Henkilö, joka tuntee asian parhaiten

Kun tapahtuu jotain, minkä takia joudutaan turvautumaan turvallisuussuunnitelmaan, on myös tiedottamisessa sillä henkilöllä tärkeä rooli, joka tuntee tilanteen parhaiten. Hän voi joko itse tiedottaa asiasta tai hän voi auttaa puheenjohtajaa, tiedotusvastaavaa tai erikseen nimettyä henkilöä tiedottamaan tapahtuneesta oikein.

Tällainen henkilö on tapahtumasta (harjoitus, peli tai muu) vastuussa ollut henkilö, valmentaja, joukkueenjohtaja tai muu seuran paikalla ollut toimihenkilö.

8.2 Koska pitää tiedottaa?

Seuraavassa on määritelty eri tiedotusluokat sekä tiedottamisen laajuus eri luokissa

8.2.1 ”Pikku juttu”

Pikku juttu on ”sisäinen asia”, josta on sattunut joukkueelle ja josta ei ole aiheutunut henkilövahinkoa. Tällaisia asioita voivat turvallisuuden kannalta normaali liikennevahinko tai muu pieni onnettomuus. Tällöin asiasta ilmoitetaan vanhemmille, pelaajille, HP-K:n turvallisuusvastaavalle

8.2.2 ”Vakava asia”

Vakavaksi asiaksi luokitellaan asia, jossa on syntynyt henkilövahinkoja tai on ollut vaara henkilövahingon syntymiseen, liikenneonnettomuus, jossa mukana ulkopuolisia, vakavat turvallisuuspuutteet kentillä ja liikuntasaleissa. Tällöin asiasta ilmoitetaan vanhemmille, pelaajille, HP-K:n turvallisuusvastaavalle, seuran johtokunnalle jälkikäteen, viranomaisille

8.2.3 ”Kriisi”

Kriisiksi luokitellaan asia, jossa useamman henkilön turvallisuus on ollut vaarassa tai vakavia henkilövahinkoja on sattunut. Tällaisesta asiasta ilmoitetaan aina vanhemmille, pelaajille, HP-K:n turvallisuusvastaavalle, seuran puheenjohtajalle ja johtokunnalle välittömästi, viranomaisille, lajijärjestölle, medialle

8.3 Mikä kanava

Tiedotuskanava valitaan tiedottamisen kiireellisyyden perusteella. Lisäksi pitää ottaa huomioon, kuinka monelle asia pitää tiedottaa sekä tapahtuneen laajuus ja vakavuus.

8.3.1 Kiireinen asia

Asian ollessa kiireellinen (esim. avun kutsuminen) on puhelin paras väline. Jos asia on luonteeltaan ilmoitusasia, on tekstiviestin tai sähköpostin käyttäminen suositeltavaa. Jos annat tiedottamisen jollekin toiselle tehtäväksi, varmista, että kaikille asianosaisille on tiedotettu.

8.3.2 Tiedoksi jälkikäteen

Mikäli on kyseessä tapahtuneen tiedottamisesta jälkikäteen (tiedoksi, että tällaista on sattunut), on suositeltavin tapa kirjallinen tiedote, joka jaetaan asianomaisille paperimuodossa tai sähköpostin välityksellä. Vastuussa ollut seuran toimihenkilö allekirjoittaa tiedotteen ja vastaa mahdollisiin kysymyksiin.

8.3.3 Tiedotusvälineet

Joskus on tarpeellista tiedottaa tapahtuneesta myös lehdistölle. Tällöin on avuksi, jos tapahtuneesta on kirjallinen tiedote. Mikäli tapahtuneesta lähetetään kirjallinen tiedote, tulee se laatia HP-K:ssa sovitulla tavalla (ks.9.3.4).

Mikäli asiasta kerrotaan suullisesti lehdistölle, tulee tiedottavan henkilön avuksi laatia ns. ”drawer statement” eli paperi, jossa on oleellisimmat tiedot tapahtuneesta. Tätä tiivistelmää ei anneta lehdistölle.

8.3.4 Lehdistötiedote

HP-K:ssa on sovittu seuraavanlaisesta tiedotemallista. Tiedotteeseen laitetaan aina yhteys henkilön nimi, joka on seuran puheenjohtaja tai hänen määräämänsä henkilö Otsikko (Lyhyt ja ytimekäs, kertoo mistä on kysymys)

Lyhyt aloitus – tausta

HP-K oli tekemässä xxx kun sattui xxxx

Tarkempi selostus tapahtuneesta – positiivinen päätös

Tällöin xxx Seura kutsui paikalle xxxx Tapahtumassa ei tullut henkilövahinkoja, mutta tapahtuneessa tuhoutui xxx Suuremmilta vahingoilta vältyttiin, koska seuran toimihenkilöt toimivat ennalta laaditun turvallisuussuunnitelman mukaan ...

Toimenpiteet, joihin seura ryhtyy tapahtuneen johdosta

HP-K tulee tapauksen johdosta tarkistamaan ja entistä enemmän panostamaan...

Yhteyshenkilö

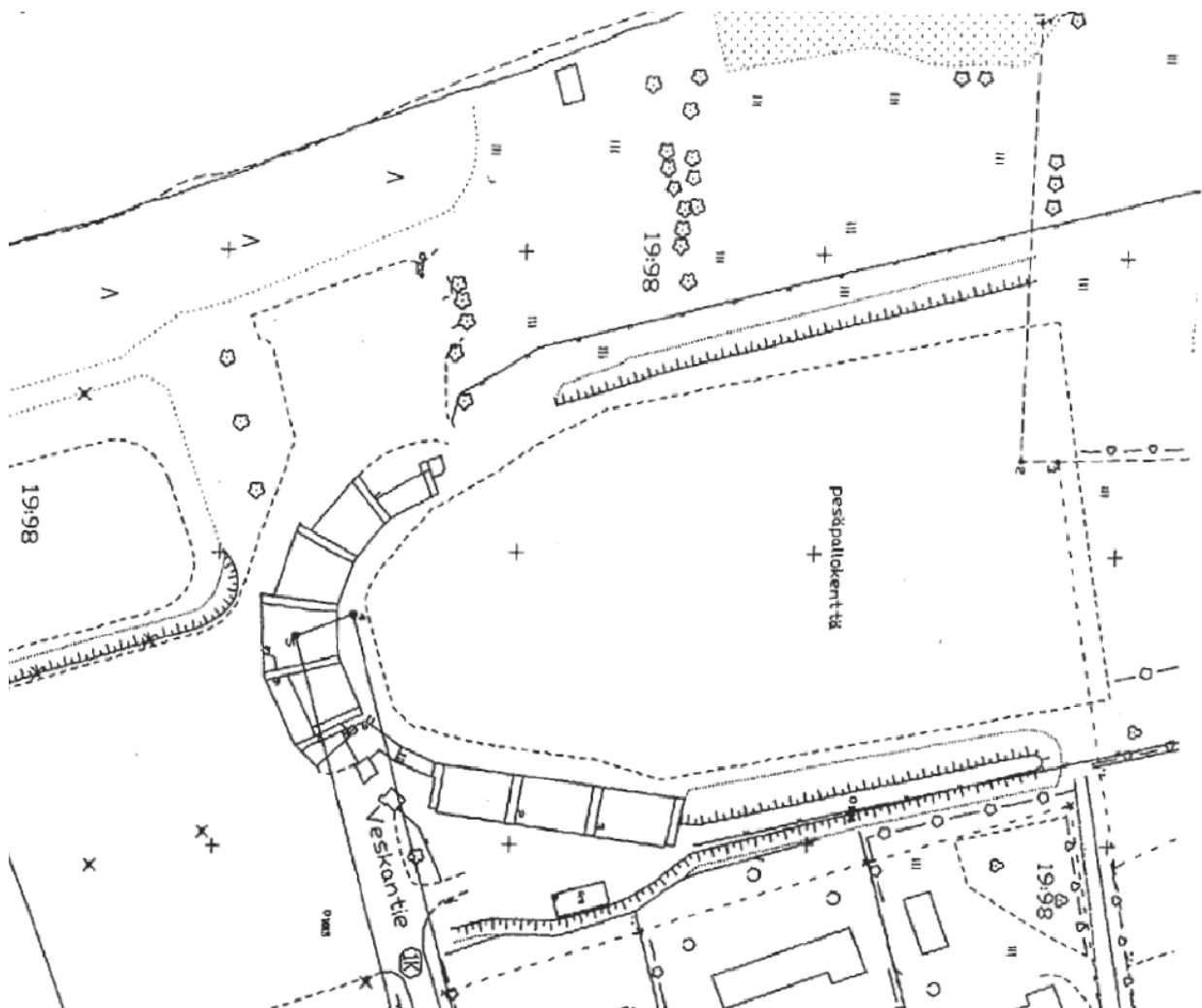
Petri Huhtala, puheenjohtaja

Haapajärven Pesä-Kiilat

Puh. numero, osoite

Alareunaan lyhyt esittely seurasta

Kartta Ronkaalasta

PESÄPALLOLIITON PESÄPALLO-OTTELUIDEN TURVALLISUUSMÄÄRÄYKSET

YLEISTÄ

Yleisötapahurtumien järjestäjiä velvoittavan kokoonlumislain perimmäinen tarkoitus on taata tilaisuuksien rauhanomainen sujuminen ja ihmisten turvallisuus loukkaamatta kuitenkaan heidän oikeuksiaan. Turvallisuus luo ennen kaikkea viihtyisyyttä.

Järjestyksenpito on osa urheilun yleisötapahurtuman asiakaspalvelua. Tähän liittyviä seikkoja ovat muun muassa ympäristön siisteys ja viihtyvyys sekä tarvittavien opasteiden selkeys. Tärkeän osan asiakaspalvelusta muodostaa myös järjestelytehtäviin osallistuvien palvelualltius ja asiantuntevuus. Katsojan kannalta tärkeää on se, että katsomoissa viihdytään ja on hauskaa, nautitaan hyvistä ottelusuorituksista ja hyvästä seurasta, koetaan jännitystä ja voitonriemua ja välillä ehkä tappion karvasta kalkkiakin.

1. Pesäpallo-ottelussa läsnä olevilla on oikeus odottaa, että kaikki mahdollinen on tehty heidän turvallisuutensa ja viihtyvyytensä varmistamiseksi.
2. Turvallisuusmääräysten tarkoituksena on varmistaa, että Suomessa pelattavat pesäpallo-ottelut järjestetään voimassa olevien lakien ja asetusten sekä näiden määräysten mukaisesti.
3. Turvallisuusmääräysten laiminlyönti tai rikkominen voi johtaa Suomen Pesäpalloliiton kilpailumääräysten mukaisiin kurinpitörangaistustoimenpiteisiin.

Näillä turvallisuusmääräyksillä ei siirretä pesäpallo-ottelun järjestäjän tai pesäpallokentän tai urheiluhallin omistajan tai haltijan vastuuta Suomen Pesäpalloliitto PPL ry:lle. Näillä turvallisuusmääräyksillä ei muuteta kokoonlumislain eikä minkään muunkaan lain tai säädöksen säännöksiä tai määräyksiä, vaan nämä turvallisuusmääräykset täydentävät niitä.

SOVELTAMISALA JA YLEISET MÄÄRÄYKSET

1. Pesäpallo-ottelulla tarkoitetaan kaikkia Suomessa pelattavia Suomen Pesäpalloliitto PPL ry:n (jäljempänä liitto), liiton alueiden ja jäsenseurojen järjestämiä kansallisia ja kansainvälisiä otteluita niin sisä- kuin ulkokentilläkin.
2. Seuralla tarkoitetaan näissä määräyksissä kaikkia liiton jäsenseuroja ja –yhteisöjä.
3. Pesäpallo-ottelu on kokoonlumislain mukaan yleisötilaisuus, jonka järjestyksestä vastaa tilaisuuden järjestäjä.
4. Turvallisuudesta ovat vastuussa järjestävän seuran puheenjohtaja, johtokunta/hallitus, toimihenkilöt ja turvallisuusvastaava, joka kaikkien superpesisseurojen ja miesten ykköspesisseurojen on erikseen organisaatiossaan nimettävä. Muut seurat voivat halutessaan nimetä turvallisuusvastaavan.
5. Pesäpallo-ottelun järjestäjä vastaa pelaajien, joukkueiden jäsenten, joukkueen taustahenkilöiden, tuomariston, katsojien, toimitsijoiden ja median ja muiden tapahtumaan osallistuvien turvallisuudesta.
6. Pesäpallo-ottelun järjestämisestä on tehtävä kirjallinen ilmoitus paikalliselle poliisiviranomaiselle vähintään viisi vuorokautta ennen tilaisuuden alkamista. Poliisiviranomainen voi edellyttää myös ilmoituksen tekemistä myös muulla määrittelemällään tavalla. Ilmoitusta ei tarvitse tehdä otteluista, joissa vähäinen yleisömäärä ja ottelun luonne eivät edellytä

toimenpiteitä järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi, kuten esim. järjestyksenvalvojen asettamista, tai erityisiä liikennejärjestelyjä.

7. Poliisi- ja pelastusviranomaiset voivat antaa ennakkoon tai pesäpallo-ottelun aikana ohjeita ja määräyksiä ottelun järjestäjälle.

8. Seura on vastuussa pelaajiensa, toimihenkilöidensä, johtajiensa, seuraorganisaationsa jäsenten ja järjestäytyneiden kannattajiensa käytöksestä ottelutapahtumissa. Kannattajat katsotaan järjestäytyneiksi kannattajiksi, mikäli seura tai sen joukkue tekee yhteistyötä kannattajiensa kanssa esim. osallistumalla 50 kannattajien matkajärjestelyihin toiselle paikkakunnalle taikka tukemalla jollakin muulla tavalla kannattajiensa toimintaa.

9. Vierasotteluissaan seuran voidaan katsoa olevan ottelutapahtuman järjestäjän ja muiden vastuullisten ohella vastuussa järjestäytyneiden kannattajiensa käytöksestä.

TURVALLISUUSMÄÄRÄYKSET

1) KAIKKI OTTELUT

a) Pesäpallo-ottelun järjestäjän tulee pyrkiä ottelun turvallisuuteen liittyvillä toimenpiteillä estämään jo ennakolta häiriöt ja vaaratilanteet.

b) Pelaajien, joukkueiden taustahenkilöiden ja tuomariston koskemattomuus sekä yleisön ja kaikkien muiden tapahtumaan osallistuvien viihtyvyys ja turvallisuus on taattava koko ottelutapahtuman ajan ja niin kauan, että kukin on poistunut ottelupaikalta.

c) Ottelutapahtumassa on käytäydyttävä asiallisesti ja muita kohtuuttomasti häiritsemättä.

d) Kaikenlainen syrjintä tai syrjivä käyttäytyminen on kiellettyä ja se on pyrittävä estämään ennakolta. Mikäli rasismia tai muuta syrjintää ilmenee, siihen on puututtava välittömästi.

e) Kaikenlainen pelaajiin, joukkueiden taustahenkilöihin, tuomareihin, toimitsijoihin tai katsojiin ja muihin tapahtumaan osallistuviin kohdistuva herjaava käytös on kiellettyä. Jos herjaavaa käytöstä ilmenee, on siihen puututtava välittömästi

f) Kaikkia ottelutapahtumassa tarjottavia juomia suositellaan tarjottavaksi joko muovisissa tai pahvisissa kertakäyttömukeissa tai muovipulloissa. Mikäli ottelutapahtuman yhteydessä anniskellaan alkoholia, siitä ei saa aiheutua häiriötä ottelutapahtumalle. Alkoholijuomien anniskelu on luvanvaraista. Alkoholin myynti, tarjoilu ja nauttiminen on sallittu vain anniskelualueeksi merkityllä alueella.

g) Vastuullisen järjestäjän tehtävänä on erottaa ja merkitä selvästi pelikentän turva-alueet, katsomoalueet, toimitsija-alueet, anniskelualueet sekä medialle varatut alueet. Pelikentän turva-alue on säännöissä esitetty pesäpallokentän yleisörajan rajaama alue.

h) Katsojien ja muiden ylimääräisten henkilöiden pääsy turva-alueelle, pelikentälle ja toimitsija-alueelle on estettävä ottelutapahtuman aikana.

i) Pesäpallo-otteluun ei saa tuoda

1. päihdyttäviä aineita

2. ampuma-aseita tai tarvikkeita

3. räjähdysaineita tai räjähteitä

4. terä- tai lyömäaseita

5. ilotulitteita, soihtuja, savuja

6. laserkyniä tai vastaavia voimakkaan valotehon laitteita tai muita sellaisia esineitä tai aineita, joilla voidaan uhata toisen henkeä tai terveyttä taikka joilla voidaan aiheuttaa vaaraa

ottelutapahtuman järjestykselle tai turvallisuudelle

7. poliittisia, syrjiviä tai muuten loukkaavia julisteita tai banderolleja

j) Pesäpallo-otteluun ei saa päästää henkilöä

1. joka on häiritsevästi päihtynyt
2. jonka voidaan olettaa muutoin aiheuttavan häiriöitä tai vaarantavan turvallisuutta tai jonka hallusta sisääntulotarkastuksessa tavataan i-kohdassa yksi – seitsemän (1-7) mainittuja esineitä tai aineita.
3. jonka aikaisemman käyttäytymisen perusteella on syytä epäillä vaarantavan siellä järjestystä ja turvallisuutta.

2) KANSAINVÄLISET OTTELUT

Suomessa pelattavissa kansainvälisissä otteluissa noudatetaan myös näitä määräyksiä.

3) KANSALLISET OTTELUT

Miesten ja naisten Superpesis, miesten ja naisten Ykköspesis, miesten ja naisten suomensarja

- a. Seuran tulee nimetä voimassa olevan järjestyksenvalvojakortin omaava henkilö turvallisuusvastaavaksi, jonka tehtävänä on laatia ottelutapahtumia koskeva turvallisuussuunnitelma, johtaa otteluiden aikana turvallisuushenkilöstöä ja vastata ottelutapahtumien turvallisuudesta.
- b. Seuran on neuvoteltava ja sovittava ennen kauden alkua paikallisten poliisi- ja pelastusviranomaisten kanssa otteluiden järjestykseen, turvallisuuteen, liikennejärjestelyihin, onnettomuustilanteisiin ja pelastustoimiin liittyvistä asioista.
- c. Turvallisuusvastaava raportoi seurajohdolle turvallisuuteen ja järjestykseen vaikuttavista asioista.
- d. Järjestyksenvalvojiksi valitaan ainoastaan järjestyksenvalvojakortin omaavia toimintakuntoisia ja pystyviä henkilöitä vähintään viranomaisten vaatima määrä. Paikallinen poliisiviranomainen määrittelee järjestyksenvalvojen määrän ja koulutuksen tarpeen sekä laadun ja muut mahdollisesti tarpeelliset seikat.
- e. Järjestyksenvalvojat on koulutettava ennen kauden alkua ja koulutusta on tarvittaessa jatkettava myös kauden aikana.
- f. Sisääntulo ottelupaikalle on järjestettävä niin, että turvallisuustarkastukset ovat mahdollisia jo sisääntuloporteilla.
- g. Kaikki myytävät ja tarjottavat juomat suositellaan kaadettavaksi avonaisiin pahvisiin tai muovisiin kertakäyttömukeihin.
- h. Poliisi- ja paloautoille sekä ambulansseille on järjestettävä tarvittavat pysäköintipaikat sisäänkäyntien lähelle ja viranomaisajoneuvoille on varattava esteetön kulku heidän vaatimiinsa kohteisiin.
- i. Yleisöä varten on varattava oma ensiapuhenkilöstö. Paikallinen pelastusviranomainen määrittelee EA henkilöstön määrän ja koulutuksen, sekä muut mahdolliset seikat.
- j. Liikuntaesteisille on varattava oma suojaisa katsomonosa tai omat erilliset paikat katsomossa. Saattajille on myös varattava riittävä määrä paikkoja.
- k. Lehdistölle ja otteluvalvojalle on varattava omat paikat katsomosta.
- l. TV-kameroille on järjestettävä paikat televisioitavissa otteluissa ja nämä paikat on huomioitava pääsylippuja myydessä.
- m. Tupakoinnin sallimisen tai kieltämisen osalta on noudatettava tupakkalain, sarjaa johtavan elimen sekä paloviranomaisten antamia ohjeita ja määräyksiä
- n. Seuran on neuvoteltava järjestäytyneiden kannattajiensa kanssa turvallisuuteen ja järjestykseen liittyvistä asioista ennen kauden alkua ja selvítettävä heille myös vierasotteluita koskevat turvallisuus- ja käyttäytymissäännöt.

4) TURVALLISUUSUUNNITELMA

a) Pelikauden aikana otteluiden ja ottelutapahtumien turvallisuusjärjestelyistä tulee superpesisseurojen, miesten ja naisten ykköspesisseurojen sekä miesten ja naisten suomensarjaseurojen tehdä turvallisuussuunnitelma, josta selviää ainakin seuraavat asiat:

- i. perustiedot ottelusta
- ii. pohjakuva otteluhallista tai kenttäalueesta (toimitsijapöydän sijainti, vaihtopenkkien paikat, turva-alueet, hätäpoistumistiet, katsomot)
- iii. organisaatio ja yhteystiedot
- iv. tietoa pääsylipuista, vapaakorteista ja kulkuluvista sekä arvio katsojamääristä.
- v. turvallisuushenkilöstö ja tehtävät
- vi. liikenne- ja pysäköintijärjestelyt
- vii. toimintaohjeet kriisi- ja uhkatilanteisiin
- viii. viestiliikennejärjestelyt
- ix. suunnitelma tarvittavista suojalaitteista ja niiden sijainnista pallon kulun estämiseksi katsomoon.

Em. käytäntöä suositellaan myös muille liitonsarjojen seuroille.

b) Turvallisuussuunnitelma on toimitettava poliisi- ja pelastusviranomaisille yleisötilaisuudesta tehtävän ilmoituksen yhteydessä tai riittävän ajoissa ennen kauden alkua. Superpesis-, ykköspesis- ja suomensarjaseurojen on toimitettava turvallisuussuunnitelma myös kunkin sarjaa johtavalle elimelle ennen kauden alkua. Turvallisuussuunnitelman toimittaminen sarjaa johtavalle elimelle ei siirrä ottelun järjestäjän eikä muidenkaan vastuullisten tahojen vastuuta sarjaa johtavalle elimelle, vaan vastuu säilyy ottelun järjestäjällä ja muilla vastuullisilla tahoilla.

c) Järjestyksenvalvojat ja muu turvallisuushenkilöstö tulee jakaa ryhmiin ja nimetä eri ryhmille ryhmänjohtajat ja vastualueet:

- sisääntulotoiminta
- katsomovalvonta
- kenttävalvonta
- muiden sisätilojen valvonta (pukuhuoneet, käytävät) liikenne ja pysäköinti
- palovartiointi
- ensiapu
- toimintaryhmät (tarvittaessa)

d) Pesäpallo-ottelun kuuluttajalla on oltava toimintaohjeet hätä- ja kriisitilanteiden kuulutuksia varten ja näitä ohjeita on noudatettava.

e) Turvallisuusorganisaatiolle on annettava riittävä ottelutapahtumiin liittyvä koulutus.

f) Jokaiselle turvallisuusorganisaatioon kuuluvalla jäsenellä on annettava selkeät kirjalliset tai suulliset toimintaohjeet.

g) Koko pesäpallo-ottelun järjestävän organisaation on sitouduttava turvallisuussuunnitelmaan ja noudatettava sitä.

h) JÄRJESTYKSENVALVOJATOIMINTA

A. JÄRJESTYKSENVALVOJAN VELVOLLISUUDET

Järjestyksenvalvojan ensisijaisena velvollisuutena on varmistaa ja huolehtia kaikkien

ottelutapahtumassa mukana olevien ihmisten turvallisuudesta. Jos ottelun kuluessa on ilmennyt voimakkaita mielenilmauksia kohdistuen joko joukkueiden jäseniin tai ottelun tuomaristoon, on järjestyksenvalvojen välittömästi loppuvihellyksen jälkeen ryhmityttävä kiilassa olevien turvaksi ja saatettava tarvittaessa joukkueet sekä tuomaristo pukusuojaan asti ja varmistettava, että he pääsevät poistumaan ottelupaikalta turvallisesti.

Järjestyksenvalvojan on viipymättä ilmoitettava ottelutapahtuman järjestäjälle, tarvittaessa myös poliisille ja pelastusviranomaisille turvallisuutta vaarantavista seikoista ja hänen on ryhdyttävä välittömästi tarvittaviin toimenpiteisiin turvallisuuden säilyttämiseksi.

Järjestyksenvalvojan on huolehdittava, ettei ottelutapahtumasta aiheudu vaaraa eikä kohtuutonta häiriötä sivullisille, liikenteelle, ympäristölle tai kotirauhalle.

Järjestyksenvalvojan on mahdollisuuksien mukaan varmistettava, ettei ottelutapahtumassa vahingoiteta toisten omaisuutta. Järjestyksenvalvojan on estettävä pääsy ottelutapahtumaan henkilöltä, jonka päihtymyksensä, käyttäytymisensä tai varustautumisensa vuoksi on perusteltua syytä epäillä vaarantavan järjestystä tai turvallisuutta (ks. 1. i- ja j-kohdat).

Järjestyksenvalvojan on toimiessaan noudatettava poliisin ja muiden viranomaisten ennakolta tai ottelutapahtuman aikana antamia ohjeita ja määräyksiä. Järjestyksenvalvojan on käytettävä SM:n asetuksen (848/2003) mukaista järjestyksenvalvojatunnusta (keltainen liivi, jossa on säädöksen mukainen tekstitys), jonka ottelutapahtuman järjestäjä on velvollinen hankkimaan.

B. JÄRJESTYKSENVALVOJAN OIKEUDET

Järjestyksenvalvojalla on oikeus estää pääsy ottelutapahtumaan henkilöltä, jonka aikaisemman käyttäytymisensä perusteella on syytä epäillä vaarantavan järjestystä tai turvallisuutta.

Järjestyksenvalvojalla on oikeus estää sisäänpääsy myös henkilöltä, jonka epäillään pitävän hallussaan esineitä tai aineita, joiden hallussapito on lain mukaan tai ottelutapahtuman järjestäjän tai poliisin antamien määräysten tai näiden turvallisuusmääräysten mukaan kielletty. (ks. 1. i- ja j-kohdat).

Järjestyksenvalvojalla on oikeus poistaa ottelutapahtumasta henkilö, joka esim. päihtyneenä häiritsee järjestystä tai muita henkilöitä, esiintyy uhkaavasti, meluamalla tai väkivaltaisuudella häiritsee järjestystä tai vaarantaa turvallisuutta tai joka huomautuksista huolimatta jättää noudattamatta järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi annettuja tarpeellisia määräyksiä. Jos paikalta poistaminen on riittämätön toimenpide, eikä häiriötä tai vaaraa voida muutoin eliminoida, on järjestyksenvalvojalla oikeus ottaa henkilö kiinni. Kiinniotettu on viipymättä luovutettava poliisille.

54

Voimakeinoja on mahdollisuuksien mukaan vältettävä. Järjestyksenvalvojalla on kuitenkin tehtävänsä suorittaessaan oikeus käyttää tarpeellisia voimakeinoja, mikäli järjestystä tai turvallisuutta vaarantava tilanne on välittömästi uhkaamassa eikä sitä tilanteen vaaran, vakavuuden ja kiireellisyyden vuoksi kyetä millään muilla keinoin hoitamaan. Voimankäyttö saa jatkua vain niin kauan, kuin edellytykset sen aloittamiselle olisivat jatkuvasti olemassa. Voimakeinoja saa kohdistaa niin henkilöön kuin omaisuuteenkin. Järjestyksenvalvojalla on oikeus estää tai keskeyttää ottelu, siihen kuuluva ohjelmanumero tai tapahtuma kokoontumislaissa määritellyin edellytyksin.

Järjestyksenvalvojan oikeuksista sisääntulotarkastuksissa määritellään myöhemmin kappaleessa ”Sisään pääsyn valvonta”.

C. JÄRJESTYKSENVALVOJIEN TOIMINTATAPA

Järjestyksenvalvojan tehtävänä pesäpallo-ottelussa on ylläpitää viihtyisyyttä, järjestystä ja turvallisuutta sekä estää rikoksia, sopimatonta käyttäytymistä ja onnettomuuksia.

Asiallinen toiminta sekä täsmällinen ja rauhallinen käytös antavat luotettavan kuvan järjestäjästä ja lisäävät yleisön viihtyvyyttä.

Järjestyksenvalvojatoiminnan pitää olla yhteisen linjan mukaista.

Järjestyksenvalvoja ei saa provosoida yleisöä omalla käytöksellään.

Järjestyksenvalvojan pitää käyttää työskennellessään laissa määriteltyjä järjestyksenvalvojatunnuksia.

Järjestyksenvalvoja on puolueeton eikä hän saa pukeutua kummankaan ottelevan seuran tai joukkueen asuihin.

Järjestyksenvalvoja ei saa reagoida näkyvästi kummankaan joukkueen suorituksiin.

Järjestyksenvalvoja ei saa tupakoida tehtäväpaikallaan eikä hän saa missään tapauksessa työskennellä päihteiden vaikutuksen alaisena.

Järjestyshäiriöihin tulee puuttua ajoissa ja toiminnan on oltava nopeaa, tehokasta ja yhtenäistä.

Kriisi- ja uhkatilanteissa järjestyksenvalvojan tulee pyrkiä pelastamaan vaarassa olevat ja estämään lisävahinkojen syntyminen sekä toimimaan aina viranomaisten antamien ohjeiden mukaisesti.

Järjestyksenvalvojan on tultava toimipaikalleen riittävän ajoissa. Järjestyksenvalvojan tehtävät päättyvät vasta, kun katsojat, pelaajat, joukkueiden taustahenkilöt ja erotuomaristo ovat poistuneet ottelupaikalta. Järjestyksenvalvojan on toimiessaan noudatettava poliisin ennakolta tai tilaisuuden aikana antamia ohjeita.

D. JÄRJESTYKSENVALVOJIEN YHTEYDENPITO

Keskinäistä yhteydenpitoa varten järjestyksenvalvojen suositellaan käytettävän VHF-UHF – taajuuksilla toimivia suljetun verkon puhelimia. Yhteydet tulee varmistaa GSM-puhelimilla.

55

E. SISÄÄNPÄÄSYN VALVONTA

Pesäpallo-ottelussa tai sen välittömässä läheisyydessä ei saa pitää hallussa ampuma-aseita tai patruunoita, räjähdysaineita tai räjähteitä, terä- tai lyömäaseita, iletulitteita, soihtuja tai savuja taikka muita sellaisia esineitä, joita voidaan perustellusti epäillä voitavan käyttää henkeen tai terveyteen kohdistuvan rikoksen tekemiseen tai sillä uhkailuun (ks. 1. i- ja j-kohdat).

Ottelun järjestäjällä on kokoontumislain mukaan yhdessä poliisin kanssa tai yksinäänkin oikeus kieltää päihdyttävien aineiden hallussapito pesäpallo-otteluissa. Kiellosta tulee erikseen ilmoittaa etukäteen esimerkiksi pääsylipuissa ja ottelumainonnassa Järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi järjestäjillä on yhdessä poliisin kanssa tai yksinään oikeus määrätä järjestyksenvalvoja tarkastamaan pesäpallo-otteluun saapuvat sekä näiden mukanaan tuomat tavarat, jos tämä on tarpeen tilaisuuden erityisluonteen vuoksi tai on perusteltua aihetta epäillä, että tapahtumaan tulevilla on hallussaan kokoontumislaisissa kiellettyjä esineitä tai aineita. Vain asianmukaisilla tunnuksilla varustetulla järjestyksenvalvojalla on oikeus tarkastaa ottelutapahtumaan osallistuvia henkilöitä.

Järjestyksenvalvojalla on oikeus metallinilmaisinta tai muuta vastaavaa laitetta käyttäen tarkastaa

pesäpallo-otteluun pyrkivä tai siellä jo oleva henkilö sen varmistamiseksi, ettei hänellä ole hallussaan sellaisia esineitä tai aineita, joilla voitaisiin aiheuttaa vaaraa järjestykselle tai turvallisuudelle, taikka joiden hallussapito pesäpallo-otteluissa on kielletty lailla tai sen nojalla annetulla määräyksellä.

Ottelun järjestäjän tai poliisin antaman määräyksen nojalla tai jos muusta syystä on perusteltua aihetta epäillä, että henkilöllä on hallussaan kiellettyjä esineitä tai aineita, järjestyksenvalvojalla on oikeus tarkastaa henkilö ja hänen mukanaan olevat tavarat myös muulla sopivalla tavalla. Tarkastuksen suorittamiseksi henkilö voidaan määrätä tarvittaessa kulkemaan metallinilmaisimen kautta. Röntgenlaitetta saa käyttää ainoastaan tavaroiden tarkastukseen.

Järjestyksenvalvojalla on oikeus ottaa pois ne tarkastuksissa löydetty kielletyt esineet tai aineet, joilla voitaisiin aiheuttaa vaaraa ottelutapahtuman järjestykselle tai turvallisuudelle. Pois otetut esineet tai aineet on viipymättä luovutettava poliisille tai, jollei siihen ole lain mukaan estettä, palautettava omistajalleen tai haltijalleen hänen poistuessaan ottelusta. Jos tarkastus tehdään tarkastettavan suostumuksella vaatteiden päältä tunnustelemalla, on tarkastajan oltava samaa sukupuolta kuin tarkastettavan. Henkilö, joka kieltäytyy tarkastuksesta, jätetään tarkastamatta, mutta häntä ei tarvitse päästää pesäpallo-otteluun.

F. PELIKENTTIEN JA -HALLIEN TURVALLISUUS ENNEN KAUDEN ALKUA SUORITETTAVAT TARKASTUKSET

Pesäpallo-otteluiden järjestäjän on varmistettava, että pelikentän tai otteluhallin omistaja ja/tai haltija on tarkastanut yhdessä pelastus- ja rakennusvalvontaviranomaisten (tarvittaessa myös poliisiviranomaisen) kanssa mm. seuraavat kohteet:

1. Sisääntuloväylät, portit ja ovet ja pelastustiet
  2. Katsomorakenteet, katsomoiden merkinnät ja opasteet
  4. Hätäpoistumistiet
  5. Pukuhuonetilat
  6. Kenttäalue sekä katsomon suojarakenteet
  7. Alkusammutusvälineistö
  8. Paarit
  9. Pelikentän läheisyydessä olevat vaaralliset ulokkeet ja muut peliturvallisuuden kannalta vaaralliset paikat ja alueet.
- Jos pelikentän tai otteluhallin olosuhteissa tai järjestelyissä tapahtuu muutoksia, on pesäpallo-ottelun järjestäjän tehtävä siitä ilmoitus tässä kohdassa mainituille viranomaisille, jotka päättävät mahdollisista lisä- tai uusintatarkastuksista.

ENNEN OTTELUA SUORITETTAVAT TARKASTUKSET

1. Alkusammutusvälineistön kunto ja sijoitus
2. Sisääntuloväylien, hätäpoistumisteiden sekä pelastusteiden avoimisuus
3. Katsomot, jolla varmistetaan, ettei katsomossa ole irrallisia esineitä tai paloherkkiä tavaroita tai aineita.
4. Pukuhuonetilat sekä niiden ja kentän välinen kulkuväylä
5. Kenttäalueen normaalista poikkeavat vaaralliset esteet ja ulokkeet, jotka on suojattava tai

poistettava ennen ottelun alkua.

MUITA MÄÄRÄYKSIÄ

1. Tilapäiset rakenteet, kuten katsomorakenteet, on tarkastutettava rakennusvalvonta- / pelastusviranomaisilla aina ennen käyttöönottoa.
2. Yleisön kulkureitit ja poistumistiet on pidettävä ottelutapahtuman aikana esteettöminä sekä lukitsemattomina.

G. YHTEISTYÖ VIRANOMAISTEN KANSSA

1. Pesäpallo-ottelun järjestäjän tulee olla riittävän ajoissa yhteydessä paikallisiin poliisi- ja muihin viranomaisiin sekä toimia muutoinkin hyvässä yhteistyössä viranomaisten kanssa ottelutapahtuman järjestelyihin liittyvissä asioissa.
2. Pesäpallo-ottelussa turvallisuushenkilöstön tulee noudattaa viranomaisten antamia ohjeita ja määräyksiä, ryhtyä välittömästi tarvittaviin toimenpiteisiin sekä antaa tarvittaessa viranomaisille tilanteen edellyttämää apua.

Nämä turvallisuusmääräykset on liitettävä osaksi turvallisuussuunnitelmaa, joka on toimitettava poliisi- ja

pelastusviranomaisille. Turvallisuussuunnitelma on pidettävä nähtävillä ottelutapahtumassa.